

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرق افکار

۱۳۲۶

اخطار :

مسئله مزه موافق آثار جدیدیه مع المنوبیه
قبول اورانور

درج ابدلته بن آثار اعاده اورانور

دیر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات، و سیاسیات، و باطلاحه کرم سیاسی و کرم اجتماعی و مدنی احوال و مشنونه اسلامیه و بحث ایدر و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلی

سنه لکی

التي آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۶۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۱۷	فرائق

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلادن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۸۲

۱۸ ربیع الاول ۳۲۸ پنجشنبه ۱۷ مارت ۳۲۶

دردنجی جلد

باتمشد . اعدای بدکار دین و دولت وطن اصلیکزده اینجهدن اینجه به دوشونلش بر طاقم حیللر ایلل بعض جاهلاری الدادوب حکومت حاضره به ، یعنی بوکون شرعاً منصوب اولان خلیفه مسلمینه قارشو عصیان ایتدیریورلر . جناب الله جمله منری منافقلرک، جاهلارک شرلرندن محافظه ایدوب دوشرو یوله هدایت ایلل سین ! و قبله تفرقه و نفاق سیندن میلونلرجه اهل اسلام ، اجانبک اسارتنه دوشدی . بوکون انلرک اولاد واحفادی حالا چله لرین، چکیور . بونلردن عبرت آلیکز ؛ جناب اللهک : (اطيعوا و اعتصموا) اطاعت ایتمه رکن دنیا ده قهرینه ، آخرت ده جزاسنه دوچار اولماییکز ؛ دوشمه ییکز ! اولاد واحفادیکیزی ، نعمو ذباله ، اسارتدن ، محو و پریشانیدن حفظ ایدیکز ؛ زیرا جزای دنیویدن ماعدا آخرت ایچون جناب احکم الحاکمین حضرتلری بیوریورک . نستعین بالله : « ومن یعص الله ورسوله ویتعد حدوده یدخله ناراً خالداً فیها وله عذاب مهین . » یعنی هر کی مکمه الله تعالی به ورسولنه عصیان ایدوب حدود اللهی ، اللهک امرلرین تجاوز ایدرسه حق جل و علا حضرتلری آنی مؤبد اوله رق جهنم آتشنه آتاجقدر ، انک ایچون ذلیل ورسوای ایدیچی عذاب وارد . برده ، نستعین بالله : « ومن یطع الله و الرسول فاولئک مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن أولئک رفیقاً . » یعنی هر کی مکمه حق تعالی به ورسوله اطاعت ایدوب امرلرین یرینه کوتورسه قیامتده انیا - پیغمبرلر ، صدیقلر ، شهیدلر ، صالح - ای ادملرکی اللهک انواع نعمتلیله متم اولان ادملیله برابر اولاجقدر ؛ بونلر نه کوزل ارقداش ، رفقادار . متنبه اولوکز ، کوزیکزی آچیکز ، دنیا جزاسی اولان ذل وحقارتنه گرفتار اولانه صوک بشیانلق فائده ویرمه جکی کی اوامر الهیه به عصیان ایدنلر ایچون دخی آخرتده بشیانلغک فائده سی اولمایاجقدر .

ای اسلام قرداشلر ! اهل اسلام اراسنده بعض منافق کروهی ظهور ایده رک زوالی برطاقم جاهلاری ، « مشروطیت شریعتسزلکدر » دیرک الدادیورلر و بوسیله ایلل مال فاسده لرینه خدمت ایتدیریورلر . بوکا تعجب ایدیلمیدر . زیرا انبیای ذیشان تکذیب ایدنلرده و ارایدی . حقیق نه طرفده اولدیغنی تفریقدن عاجز اولان مؤمن قرداشلریمه هر وقت و هر ایتمده حقیق نه طرفده اولدیغنی بیلمک ایچون بریول کوستره جکم : بر حدیث شریفی توصیه ایده جکم : جناب فخر عالم و عقل مجسم افندیمن دیورک : « ان امتی لاتجتمع علی ضلالة فاذا رأیتم اختلافاً فعلیکم بالسواد الاعظم . » بو : اتم ممکن دکل ضلالة اوزرینه اجتماع ایده من ، اللهک راضی اولدیغنی برایشه طویلانمز . اگر امت اراسنده دین و دنیا ایچون اختلاف کورور ایسه کز سز بویوک قرالتی بی التزام ایدیکز ؛ اکثریت نه طرفده ایسه او طرفه کچیکز . الحمدلله ممالک عثمانیه ده ، اجانب و دور مردود سابقدن قالمه برقاج ظلمه بدخواهک اغوا آتته دوشمش برقاج کشیدن باشقه بوتون اقوام اسلامیه ، عموم علما ، عین شریعت اولان مشروطیت طرفداریدر . اکثریت مشروطیت جهتمده در . سزده عمریکزده

بو مشروطیت یولندن ایرمازسه کز دارینده سلامت بولاجفیکزه امین اولاجقسیکز . صلو . . . سلطان دعایی . . .

داعی عاجز بو خطبه نک تأثیرات حسنه سنی کوردم ؛ جماعتده حس مشاوره اوایندی . صوکر ا بندن ایضاحات لازمه ده بولونیدلر . کندیلرینه ، خطبه ده ایراد ایدیلن نصایحی توسیع ایدرک اقناع ایتدم . جناب خدای لم یزلدن تضرع ایدرم ، که اوامر شرعی به تبلیغه مأمور اولان بوتون رفقای معززم بو داعی عاجز کی حق وظیفه بی نفس الامر مطابق صورتده ایفا ایتمه مباشرت ایچون مظهر عون الهی اولسون و منبرلر اطرافه صفوف ملائک کی نورانی حلقه لر چویرن جماعت مسلمینه آرق احکام دین مبینی کندی لسانلرله دیکلمکه و مستفید اولغه موفق اولسون . الله عظیم الشان البته طریق مستقیم تعقیب ایدنلری منزل هدایت واصل ایلر .

بلفراد محمد رمزی

عالم اسلام

افریقاده اسلام

[۸۰ نومرولی نسخه سزدن مابعد]

افریقاده دین اسلامدن باشقه بر دینک انتشار ایده میه جکی حقنده کی بونجه علامه رغما ، میسیونرلرک شایان حیرت و تعجب برئیات و غیرته چالیشدقلری بقعه ، افریقای وسطیدر .

میسیونرلر ، انسانلرک احوال نفسیه سنه ، نفسک ضعیف و عاجز اقسامنه پک زیاده واقفدرلر . ایچلرنده معلومات مفیده به غیر واقف کسه یوقدر ، چوغی طیب ، جراح واجزاجیدر . مذهب لرین نشر ، مذهب داشلری عددینی تکثیر ایچون بالجله وسائط و وسائلدن استفاده ایتکده درلر .

سودان خطه جسیمه سی بوکون برمسلمان مملکتی عد اولنه بیلمکه برابر ، اورا مسلمانلری هنوز اقوام ابتدائیه دن معدوددر . ایچلرنده فقیه و عالملری هیچ یوق دکلسده یوق دینیه جک قرر قیلدر . اکثریت عظاما ، وحدانیت الهیه و نبوت احمدیه دن ماعدا اقسام عقاید و عمله غیر واقفدر . زوالی دین قارداشلریمز عادی حقه بازلی ، طلبتک و علوم فنونک بعض تأثیرات و مباحثنی معجزه و کرامت ظن ایده جک قدر ترقیات عالمدن بی خبردرلر .

بوشرائط دائر سنده افریقای وسطی اهل اسلامک نه قدر معنوی تهلکله ره معروض قالدیغنی تظاهر ایدر . میسیونرلرک ، عقاید و دین مسئله سی برطرف ایدیلنجه ، صوک درجه شفیق و انسانیتلی ، فداکار و بلکه ده قهرمان آدمیلر اولدقلرین اعتراف ضروریدر . برسودانلی خسته اولسه ، علاجلری کندیلری ویرمک شرطیله تدابیرسنه

اوللری «بورنو» و «طومبو قوطو» شہرلری کی بعض علمائک بولندینی
یرلر وار ایدی ؛ «آر» و «زدر» زاویہلری کی مشایخ سنوسیمہ
طرفندن برر مدرسه عرفان حالہ قونیلمش مؤسسہلر بولونیوردی .
شیمدی بومدارس وزوایانک حزناتما انقاضندن باشقه برشی یوق .
میلونلرلہ مسلمان ، حقایق دیندلرندن برشی اوکرنمک امیدیلہ
عیون انتظارواسترحامنی بیہودہ یرہ مراکز اسلامیہ چویرمکندہ در .
اذان رؤسای دین ، اذان علمای عصر ، بوزواللی دینداشلریمزلک
صدای نیاز مندینہ قابلی اولہ جق کہ کندیلرینہ ہیچ برطرفندن دست
ہمت ومعاونتک اوزادیلدینی کوریلہ میور...

«بورنو» مفتیسنک شوسوزلری حالاسامہ تلہفمدہ طنین اندازدر :
بزافریقایلر نزدندہ عثمانلی لفظی ، مبارک برکلہ در ؛ بزافریقالی
مسلمانلری خلافت اسلامیہ نک مرکزی اولان عثمانلیانی تقدیس
ایلر ، وزہب عثمانلی بزافسوس کہ بزیک اونوتدیکر ، پک بیکس
قویدیکر !

ینہ تکرار ایدیورز کہ اوروپالی حکومت اشغالیہ نک حمایہ ومعاونتہ
مظہر وبالجملہ وسائط ترغیبیہ مالک اولان میسیونر ہیٹلرینک بوقدر
مساعیسنہ قارشی افریقای وسطی مسلمانلری نک دین وایماننی محافظہ
ایدن یکانہ قوت ، کجہ منجیہ توحیددر . بونی براز دہا توضیح ایتیش
اولمام ایچون بالذات مشاہدہ ایتدیکم برغریبہ بی بیان ایتیکی موافق
بولیورم .

فران سنجاغی مرکزی اولان «مرزق» قصبہ سنہ بر انکلیز
سیاحی کلش ایدی . عالم ، انسانیتکار ، غایت جسور اولان بو آدم
قدر مظہر تکملات اولمش آوروپالی اندر دکلسہدہ نادر در .
بو آدم ، طرابلس غربدن بورتویہ کیتمکدہ ایدی . کندیس بریبانجی
وبرخرستیان اولمق حیثیتیلہ بوسیاحت طویلہدہ پک چوق مہالکہ
معروض بولنیوردی . دوشونملی کہ برتک انکلیز ، یوزلرلہ قبائل
بدویہ ووحشیہ آرسندن کجہ جکدی !

یانندہ ، طرابلسدن طوبلادینی اون بش قدر بورتولی حاجی
وار ایدی کہ حیات واموالنی بومسلمانلرہ تودیع ایتشدی . انکلیز
سیاحی مرزق دہ اوج آی قدر اوٹوردی . مرزق بنا ایدیلہلی بویلہ
بر آدم کورمہ مشایدی . فقیرلر ، محتاجلر انکلیزلرک صدقہ خاتمانہ سنہ
نائل اولدی ، خستہلری تدای ایتدی ؛ ضعیفلرہ ، ایصیتہ خستہ لکنہ
مسیتعد اولانلرہ علاجلر ، سولفاتولر توزیع ایتدی ، جیلاقلری
کیدیردی .

اہالی ، وبالخاصہ فقیر وضعیف قسمی ، بو آدمدہ مشاہدہ ایتدیک
کمال شفقت وانسانیتی ، خیالارندہ بیلہ کورہ مہمشلردی . بو آدمک
فضیاتی قابل انکار دکلدی ... بوقدر محاسنہ برابر خلق ، سیاح
مومی الہیک خرسیتیان اولدینی دہ اوکرنمش ایدی .

خلق ، بو آدمک فضل وانسانیتی انکار ایدہ میوردی . لکن
فضائل ومعالینک آثار اسلامدن اولدینی حقندہ کی اعتقادی دخی

قوشارلر ؛ دائما تصدق وسائر مایلہ فقرایہ ، مدرس اولمغہ غیرت ایدرلر .
واقعا بتون بو اعمالک سترہ حسنائی آلتندہ بر مقصد کیزایدر ، اودہ
بو اعمالک شفقت نصرانیہ نامنہ اجرا ایدلیدیکی افہام ایلہ خرسیتیانلغہ
جلب قلوبدن عبارتدر ؛ لکن مقصد خفی ہرنہ اولورسہ اولسون ،
اعمال مبحوثہ نک حسن تاثیر ایقاع ایدہ جکی انکار ایدیلہ مر .

میسیونرلرک برچوق افکار وحرکاتی اوبسیط خلقہ خارقہ وسحر
حکمندہ بر تاثیر کوسترمکندہ در . میسیونرلرک جلب قلوب ایچون
ہدایا وبہایا اعطاسندن چکنمدکلری معلومدر . افریقا قطعہ سنک
برچوق طرفی وبومیاندہ سودان خطہ سی اوروپالیرک آلتندہ در .
حکومات محلیہ [کہ نہ نام ایلہ اولورسہ ، ہر خطہدہ بولنان اوروپالی
مأمورلر دیکدر] میسیونرلرہ ہر خصوصہ معاونت ایتکندہ در .
میسیونرلرک افریقای وسطیدہ برچوق مکتبلری دہ واردر . اطفال
محلیہ بی بومکتبلرہ جلب ایچون آلدن کلنی دریغ ایتزلر ، طبیعی اقصای
امللری بو اطفالہ دین عیسوی بی تلقیندر . میسیونرلر افریقا قبائلنک
السنہ سنہ واقفدرلر . سودانی ، برناوی ، تیو وسائرہ کی بر درجہ قدر
عمومی اولان لسانلری ہر میسیونر اوکرہ نیر . کیتدکلری یرلرک عادات
وتمايلاتنہ حتی اساطیر وخرافاتنہ قدر بشون خصوصاتی تدقیق
ایدرلر .

میسیونرلر ، فداکارلق درجہ سنندہ دینلرینک محب عاشقی
اولدقلرندن یورولمق بیلمز بر غیرتہ چالشیورلر . سرمایہلری ایسہ
عظیمدر . شیمدی شومسرووات اوزرینہ خاطرلرہ پک طبیعی برسؤال
تبادر ایدر :

بوقدر وسائط ووسائلہ مالک اولمالر ینہ رغماً ناصل اولیورده
میسیونرلر موفق اولیورلر ؟ بولرک جمع ایتدکلری شرائطہ نظراً
صوک درجہ بسیط وابتدائی اولان خلقک ہیچ بر مقاومت جدیہ
اظہار ایدہ نامسی وشوحالہ چوغنک خرسیتیان اولماسی لازم کلیور .
ناصل اولیورده بو نتیجہ منطقہ نک عکسی ظہور ایدیور ؟

چونکہ کجہ توحیدک جلال قدر وتائیری بشون بوتشبات وافعالی
سراب کی بی حکم وبی تاثیر براقیور ! بوندن باشقہ اورطہدہ ہیچ
برسبب بوقدر «اللہ واحد» جملہ سی ہردلو ہجوملرہ قوت ذاتیہ سیلہ
مقاومت ایدیور ، بالخاصہ بوجوملر شان وحدانیتہ منافی وتکثیری
متضمن الفاظ مضنہ ایلہ اولورسہ ذرہ قدر بر تاثیر ایقاع ایدہ میور .
شو مسرووات عاجزانہ مرزدہ دخی ہیچ برحسن طرفکیری مندمج
دکدر . عرض ایتدیکم محض حقیقتدر . افریقای وسطیدہ کی قرق
میلون مسلمانک محافظ ایمانی یالکز کجہ منجیہ توحیددر . سودانایلر
ارتق استقلال سیاسی وحقی انسانیلرینہ مالک دکدرلر . اولرک بوتون
وظیفہلری وحقی سبب موجودیتلری ، عالم مدینتک رفاه و ثروتہ
اسیرانہ خدمتدن عبارتدر . زوالیلرہ انسانیت مدنیہ نک ، دهاطوغریبی
مدینت بر حرص وطمعک تنزلاً احسان ایتدیکي مساعیات
بوقدر جقدر .

آمریقا ده مسلمانلر

— ۱ —

آمریقا ده اوطوردهش و آمریقا عاداتنه اولدجه وقوف حاصل ایتیش اولان محرز عاجز آمریقا ده کی دینداشلمزه دأر بزجه مهم بعض شیلر عرض ایده جکم :

آمریقا ده ترك ، كرد ، عرب ، آریاؤود ، بوشناق اولق اوزره تخمیناً ۱۰ بیک عثمانلی مسلمان واردر . یالکیز ۱۰ بیک مسلمانك شمالی آمریکا حکوماتندن متحده آمریکا ده بولنمشی شایان نظر دقت بر مسئله در . عثمانلی مسلمانلری متحده آمریقاك ماسا کوزت ، رود آیلا ند ، نیویورک ، پانسیلوانیا ، ایلونویز ، میسوری حکومتلری داخلنده اقامت ایدرلر ، نیویورک قریب اولان پروویدانس ، وورسستر ، بوستون شهرلرنده آپی مسلمان اقامت ایدر .

آمریقا ده بونلردن باشقه ده هندلی ، فلیپین اطه لری اهالیسندن وچینلی وایرانی مسلمانلر واردر . بوملکینلرک اسلام اوله رق نه قدر اهالیسی آمریقا ده بولندیغه دأر ایستاتستیکه مالک اولمیدیغدن متأسفم . هر حالده بونلرک مقداری ده چوقدر .

کچنلرده نیویورک پرمس غزته سی بر مناسبتله آمریقا ده نه قدر مسلمان بولندیغه دأر بر ایستاتستیک نشر ایدیوردی . بو غزته یه نظر آ متحده آمریکا ده ۴۵۰ بیک مسلمان واردر . حال بو که بومعلوماتده بر آرسه واولسه کرک ، بوسهوی آشاغیده کی فقره لرایضاح ایده جکدر . آمریقا ده (Mormon مورمون) دیدکاری بر قسم آمریقالیلر واردر که بونلر (Utah) یوتاح ولایتده اقامت ایدرلر . بونلرک اعتقادات دینه لرینی آمریقالیلر اسلامه بکزه ندیکندن اسلام ظن ایتمکده درلر . فی الحقیقه مورمونلر مسلمانلر کی بردن زیاده قادین ایله تأهل ایده بیلیرلر . بوکا دینلری وعادتلری مساعدر . نیویورک پرمس غزته سی ایستاتستیکنده مورمونلری ده بزدن ظن ایتیش اوله جق .

فی الحقیقه مورمونلرک عاداتی اسلامیه قریبدر . فقط اسلام دکلدلرلر . مع مافیه یک آز امک ایله مورمونلر دین مبین اسلامی قبول ایتدیرمک قابلدلر . مورمونلر ، واسلاملر آمریقالیلر — بردن فضله قادین ایله ازدواج ایتدکارندن — پولیغامیست دییورلر . مورمونلر متحده آمریکا ایله اتحاد ایده جکلری وقت پولیغامیستکی ترك ایتمک شرطیله اتحاد داخل اولورلر . اتحاد داخل اولدقدن صوکره هر حکومتک بولندیقی موقعک عادات واقلمنه کوره نظام وقانون یایملرندن بالاستفاده مورمونلر عاداتلرینی ترك ایتماشلر و آمریقالی تعبیرنجه پولیغامیست قالمشدر . ولایت مجلسنده اکثریت پولیغامیست طرفداری اولدیغدن اونلرک قانونی اوراده جاری در . فقط بر پولیغا — میست مثلاً نیویورک حکومتی داخلنده پولیغامیست اوله رق یاشایه ماز .

آمریقا ده یک چوق دین و مذهب واردر . ادیان آمریقا ده سربست اولدینی قدرهیچ برماکنده سربست دکلدلر . آمریقالیلردن اسلامغه قریب دینلری قبول ایدن و بزم کی مسلمانلری کوردکلری زمان

متانت قدر متین ایدی . اضدادی تألیف ایتدی ، انکلیز سیاحتک بر مسلمان وحی بر ولی اولدیغه قرار ویردی ! شو قدر که دینی صاقلایوردی ! اهالی نظرنده انکلیز بر مرابط ایدی ! نه لطیف بر تأویل مؤمنانه در که خاق ، انکلیزک شفقت و فضیلتی بیله اسلامی تقدیس ایچون بروسیله اتخاذ ایتشدی !

دیمک که نه جبر وقوت ، نه حیه وصنعت قولای قولای بر مسلمانلری اضلال ایده مز . بونکله برابر بوکون افریقای وسطی مسلمانلرینک آجینه جق بر درجه جهالنده اولدقلری قابل انکار دکلدلر . بیچاره لرک اکثریت عظماسی کله توحیددن ماعدا چوق شیعه واقف دکلدلر . سودانیلر ، حب اسایش ، صورت متوسطه ذکی . یک شن واییلکه میال ادملردلر . اوناللی ملیون خلقله مسکون اولان بونرو سلطانلغی یالکیز اوچ انکلیز مأمورینک اداره ایتدیکنی سویله مک ، اسملری وحشیلکه چیقان سودان مسلمانلرینک نه درجه مونس و میال اسایش اولدقلرینی اثباته کافیدر . سودان مسلمانلری علمای دینی هر تصویرک فوقنده بر احترامله سورلر . افتاده نادانی دکلدلر ؛ کرچه جاهلدرلر لکن علمی تجیل ایدرلر . افریقای وسطی امرای اسلامیه سندن بری سودانی باشند باشه سیاحت ایتیش اولان بردادر مزه بر نیاز تودیع ایتیش ایدی ؛ اوده : افریقا ده کی دین قارداشلرینه تدریس معارف ایتلری خصوصنک علمای کرامه عرض وتبلیغی .

علمای دینمه دوشن انک مبجل وظائفدن بری ده افریقای وسطیده بیکس قالمش اولان دین قارداشلریمزه مددرس اولق ، معارف اسلامیه دن اونلری بهره دار ایتمکدر .

دین عیسا علماسنک چیقاردینی بیکلرجه فدا کار میسیونرلرینه مقابل عیبا دین میمنزی سون علمای کرامز کنجلرندن اوچ بش کشی بولنه مازمی ؟

رضای باری پی قازانق ، نامنی کتاب انتباهمزه سطور اولای ذی شرفه یازدیرمق فیکرنده فدا کار فقیهلر مز یوقیدر ؟ عیبا انک اوفق آثار شفقت و تصدقدن اعتبار آچشمدرلر ، مدرسه لر ، مسجدلر یایمق کی خیرات و حسناتک هر صورت اجراییه سنی کوسترمش اولان بومبجل امته ، بوکون دخی ، بش کتیلک بر هیئت ارشاده یی سودانه ایصاله کافی خرج راهی ویره بیله جک ذوات حیتمندان ، عاشق رضا و مثنوبات مسلمان یوقی در ؟

امینرکه واردر . بوامنیتدر که بر بشارت و برده تنی پی متضمن اولان شوسطرلری نظرگاه اهل ایمانه تقدیم ایچون بزه جسارت ویردی . عالم اسلام انتباه ایتشدلر ؛ بوانتباهک آثار مفیده میدان کتیرمسنی تسریع و یا تأجیل ، علمای دینک آنده دیمکدر . بخش همت تسریعه ، قصر همت تأجیله باعث اولور . مسئله ده معیار انتخاب ایسه ، حب دیندر . ومن الله التوفیق .

شهبندر زاده فلهلی

احمد حلمی

